

สรุปสัมมนา เรื่อง

“พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวก

ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ :
อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?”

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖
ห้องสัมมนา B1-1 ชั้น B1 อาคารรัฐสภา และรูปแบบออนไลน์

จัดโดย

คณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา

ร่วมกับ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

สถาบันพระปกเกล้า

คำนำ

การสัมมนา เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ : อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?” ซึ่งจัดโดย คณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และ สถาบันพระปกเกล้า วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๕.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องสัมมนา B1-1 ชั้น B1 อาคารรัฐสภา โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๔๖๙ คน แบ่งเป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาในห้องสัมมนา จำนวน ๑๘๕ คน และผู้เข้าร่วมระบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Cisco Webex Meeting จำนวน ๑๒๖ คน และ Facebook Page ของวุฒิสภา จำนวน ๑๕๘ คน

สำนักวิชาการ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภาได้จัดทำสรุปการสัมมนาฯ ขึ้นเพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ประเด็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง และการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญให้แก่สมาชิกวุฒิสภา ประกอบการพิจารณาควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและกระบวนการนิติบัญญัติของวุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป

ฝ่ายเลขานุการ
กลุ่มงานติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภา
สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๖๖

สารบัญ

การสัมมนา เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ : อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?” หน้า

- กล่าวรายงาน โดย ๑
นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง
ในฐานะประธานกรรมการวิชาการของวุฒิสภา

- กล่าวเปิดการสัมมนา โดย ๓
ศาสตราจารย์พิเศษ พรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา

- ผู้ดำเนินรายการ โดย ๕
นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา
กรรมการวิชาการของวุฒิสภา

การอภิปราย “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘: ความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?”

โดย

นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ ๖
เลขาธิการ ก.พ.ร.

พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ๑๐
ประธานคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา

นายกิตติ ตั้งจิตภณคัตตา ๑๔
รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

นายสุรงค์ บูลกุล ๑๘
รองประธานกรรมการหอการค้าไทย

ประเด็นข้อสังเกตและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๒๒

- กล่าวปิดการสัมมนา ๒๕

ภาคผนวก

- โครงการสัมมนา เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘: ความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?”

- เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ : ความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?”

คำกล่าวรายงานโครงการสัมมนา

นายศุภชัย สมเจริญ
รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง
ในฐานะประธานกรรมการวิชาการของวุฒิสภา

กราบเรียน ท่านประธานวุฒิสภา

เรียน ท่านสมาชิกวุฒิสภา ท่านกรรมการ ท่านวิทยากร
ท่านผู้แทนภาครัฐ ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาชน
และผู้มีเกียรติทุกท่าน

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกฎหมายกลางที่จะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำร้องและศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการขออนุญาตซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย แต่เมื่อการบังคับใช้กฎหมายผ่านไปเป็นระยะเวลากว่า ๕ ปี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายดังกล่าวและพบประเด็นปัญหาหลายประการ เช่น หน่วยงานผู้อนุญาตบางหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน ระยะเวลา หรือเรียกเอกสารเกินกว่าที่กำหนดไว้ในคู่มือประชาชน และขาดการกำหนดโทษของเจ้าหน้าที่กรณีไม่ปฏิบัติตามคู่มือประชาชน เป็นต้น

คณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและพัฒนางานด้านวิชาการของวุฒิสภา การส่งเสริมและจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายให้แก่สมาชิกวุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันพระปกเกล้า กำหนดจัดการสัมมนา เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ : ความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือไม่?” เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญให้แก่สมาชิกวุฒิสภาและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอันจะทำให้ได้บทสรุปและข้อเสนอแนะในการพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อันจะนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป

การสัมมนา ในครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมาย คือ สมาชิกวุฒิสภา บุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานสภาผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยจัดขึ้นทั้งในห้องสัมมนาและทางรูปแบบออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โปรแกรม Cisco Webex Meeting

สำหรับวิทยากรในการสัมมนาฯ ครั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก

- พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์ สมาชิกวุฒิสภา
ในฐานะ ประธานคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา
- นางสาวอัมพิกา เวชชาชีวะ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
- นายสุรงค์ บุญกุล
รองประธานกรรมการหอการค้าไทย
- นายกิตติ ตั้งจิตภณคักดา
รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

โดยมี นางสาววรรณิ สิริเวชชะพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา เป็นผู้ดำเนินรายการ

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ที่ให้เกียรติเป็นประธานในการเปิดการสัมมนาในครั้งนี้

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอกราบเรียนเชิญท่านกล่าวเปิดการสัมมนาฯ ขอกราบเรียนเชิญครับ

คำกล่าวเปิดโครงการสัมมนา

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานวุฒิสภา

เรียน ท่านรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง (นายศุภชัย สมเจริญ)
ท่านสมาชิกวุฒิสภา ท่านกรรมการธิการ ท่านวิทยากร
ท่านผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
สื่อมวลชน และผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมรู้สึกเป็นเกียรติ และมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ : อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?” ในวันนี้

ท่านผู้มีเกียรติครับ ในอดีตที่ผ่านมามีกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตจำนวนมาก ทำให้การประกอบกิจการของประชาชนและเอกชน จะต้องขออนุญาตในการดำเนินการจากส่วนราชการหลายแห่ง นอกจากนี้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตบางฉบับ ไม่มีการกำหนดระยะเวลาหรือรายละเอียดของเอกสารหลักฐานที่ใช้ยื่นประกอบการพิจารณา ทำให้เป็นภาระและอุปสรรคต่อประชาชนในการยื่นคำขออนุญาตเพื่อดำเนินการ โดยเฉพาะการขออนุญาตประกอบกิจการด้านการค้าต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ และทำให้ประเทศไทยเสียโอกาสทางการค้าและการแข่งขันกับต่างประเทศ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการตราพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

อย่างไรก็ตาม จากผลการสำรวจและรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ภายหลังการบังคับใช้กฎหมายผ่านไปเป็นระยะเวลา ๕ ปี พบว่า ยังคงมีปัญหาหลายประการที่เป็นอุปสรรคในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการยื่นขออนุญาตจากทางราชการ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในฐานะหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ได้นำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการให้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และให้รับความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ ของหน่วยงานต่าง ๆ ไปพิจารณา ก่อนดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนของกฎหมาย

การสัมมนาครั้งนี้ จึงถือเป็นเวทีที่สำคัญในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ รวมทั้งระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา กรรมการธิการ บุคลากรในวงงานสภา รวมทั้งผู้แทน

จากหน่วยงานทุกภาคส่วน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ให้เป็นไปอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนต่อไป

โอกาสนี้ ผมขอขอบคุณท่านรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ในฐานะประธานกรรมการวิชาการของวุฒิสภา รวมทั้งสำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันพระปกเกล้า ที่ได้จัดสัมมนาในประเด็นที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในวันนี้ และขอขอบคุณท่านวิทยากร และผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ทุกท่าน ที่ได้สละเวลามาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสัมมนาครั้งนี้

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการสัมมนา เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ : อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?” และขออวยพรให้การจัดสัมมนาครั้งนี้ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

ขอบคุณครับ

กล่าวสวัสดิและต้อนรับผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกท่าน

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ไม่ใช่กฎหมายการปฏิรูปประเทศ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีการตราขึ้นมาก่อนที่จะมีการปฏิรูปประเทศ ถือเป็นกฎหมายที่มีความล้าหน้าและเป็นกฎหมายนำร่องสำหรับการดำเนินการปฏิรูปต่าง ๆ หลายประการซึ่งผู้ที่อยู่ในภาคส่วนราชการและภาคเอกชนต่างก็เคยประสบปัญหาเรื่องความขัดข้องที่ติดขัดในขั้นตอนการขออนุญาตต่าง ๆ จากทางราชการ อาจเนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น กฎ ระเบียบของทางราชการ ความไม่พร้อมของภาคเอกชน หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีหลายฉบับ เป็นต้น สำหรับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสถานะเป็นกฎหมายกลางหมายความว่า กรณีใดก็ตามที่กฎหมายฉบับอื่น ๆ ไม่ได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ก็ให้ใช้บังคับตามกฎหมายกลางฉบับดังกล่าวนี้ หรือกรณีที่กฎหมายฉบับอื่นใดกำหนดขั้นตอนที่ซับซ้อนยุ่งยากเกินกว่าที่กฎหมายกลางกำหนดไว้ก็ให้ใช้บังคับตามกฎหมายกลางฉบับดังกล่าวแทน ซึ่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ใช้บังคับมายาวนานพอสมควรจนมีประเด็นข้อพิจารณาว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวอำนวยความสะดวกได้จริงหรือไม่ อย่างไร ซึ่งการสัมมนาในครั้งนี้ได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งดูแลรับผิดชอบกฎหมายดังกล่าว รวมถึงผู้มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายดังกล่าวมาร่วมการสัมมนา ดังนี้

นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์
สมาชิกวุฒิสภา
ในคณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา
ผู้ดำเนินรายการ

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ
เลขาธิการ ก.พ.ร.

พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
ประธานคณะกรรมการธิการ
การบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา

นายกิตติ ตั้งจิตรมณีศักดิ์
รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

นายสุรงค์ บูลกุล
รองประธานกรรมการหอการค้าไทย

“ภาพรวม ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้
พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และข้อเสนอแนะ
ในการปรับปรุง/แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย”

นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ
เลขาธิการ ก.พ.ร.

๑. ภาพรวมของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๑ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ใช้บังคับมาเป็นเวลา ๘ ปี และเมื่อครบ ๕ ปี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในฐานะหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายและรับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ ได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ และเสนอนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายรับทราบเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ปัจจุบันคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการให้ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ที่มาและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ เกิดจากการอนุมัติ การอนุญาต ซึ่งเป็นงานของภาครัฐ และเหตุที่ต้องมีการอนุมัติ การอนุญาตนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสร้างความปลอดภัยและป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จึงต้องมีการตรวจสอบจากภาครัฐ ในการให้ดำเนินกิจการการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น

โรงงานอุตสาหกรรมหรือการกระทำใด ๆ แต่กลับพบว่าการอนุมัติ การอนุญาต เหล่านั้นยังไม่สะดวกแก่ผู้ประกอบการและประชาชนเท่าที่ควร สาเหตุหลักและความไม่สะดวกเหล่านั้นเกิดขึ้นจาก ๑) ความล่าช้า ๒) มีขั้นตอนและเอกสารเป็นจำนวนมาก ๓) ความไม่ชัดเจนและคลุมเครือจึงทำให้เกิดความไม่โปร่งใส ทำให้เจ้าหน้าที่เกิดช่องทางทุจริตได้

หลักการของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ทำให้เห็นว่าการอนุมัติ การอนุญาต ต้องมีเท่าที่จำเป็น จึงมีการทบทวนว่าการอนุมัติ การอนุญาต ยังคงต้องมียุทธวิธีหรือไม่ในบางเรื่อง และการอนุมัติ การอนุญาต จะต้องมีความสะดวกโดยอยู่บนพื้นฐานอันประกอบด้วย ๑) เร็วขึ้น (Faster) ๒) ง่ายขึ้น (Easier) และ ๓) ค่าใช้จ่ายถูกลง (Cheaper) เป็นภาระของประชาชนน้อยลง โดยอยู่บน

หลักการของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามหลัก Good Governance ซึ่งหลักการนี้ได้ใช้ในการขับเคลื่อนและการแก้ไข ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ด้วย

๑.๒ สารสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

๑) การอนุมัติ อนุญาต ที่มีความล่าช้า และมีหลายขั้นตอนจะอย่างไรให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลที่ชัดเจนในการติดต่อ ดังนั้น จึงต้องมีการจัดทำคู่มือประชาชนและให้ทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาต ต้องระบุขั้นตอน ระยะเวลา เอกสารที่จะยื่นมีเอกสารอะไรบ้าง มีค่าใช้จ่าย หรือค่าธรรมเนียม โดยต้องระบุรายละเอียดเหล่านี้ไว้ให้ชัดเจนในคู่มือประชาชน รวมถึงให้หน่วยงานของรัฐจัดทำเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลที่ชัดเจนในการติดต่อขอรับบริการเกี่ยวกับการขออนุญาต จะมีข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน ระยะเวลา เอกสารค่าธรรมเนียม รวมถึงปิดประกาศ ณ จุดบริการและเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความโปร่งใส ชัดเจน (มาตรา ๗)

๒) การตรวจสอบเอกสาร โดยเจ้าหน้าที่ที่จะตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารให้ถูกต้อง ครบถ้วน หากเอกสารไม่ครบต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบทันทีและขอเอกสารเพิ่มเติมได้เพียงครั้งเดียว กรณียื่นเอกสารครบจะได้รับหลักฐานจากเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันการรับคำขอ หากยื่นไม่ครบเจ้าหน้าที่จะบันทึกไว้ และกำหนดเวลาที่ต้องยื่นเพิ่มเติม ซึ่งจะไม่เป็นเหตุแห่งการประวิงเวลาในการขอเอกสารหลายครั้ง (มาตรา ๘)

๓) การพิจารณาอนุญาต ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดในคู่มือฯ และแจ้งผลให้ทราบภายใน ๗ วัน หากพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดต้องแจ้งเหตุแห่งความล่าช้า ทุก ๗ วัน จนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ (มาตรา ๑๐)

๔) ชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ดำเนินธุรกิจได้ต่อเนื่อง (มาตรา ๑๒)

๕) ทบทวนกฎหมายให้ทันสมัย ลด ละ เลิก กฎหมายที่ไม่จำเป็นทุก ๕ ปี ให้หน่วยงาน ทบทวนกฎหมายเพื่อยกเลิกการอนุญาตหรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาตหรือเร็วกว่านั้นเมื่อจำเป็น (มาตรา ๖)

๖) ศูนย์รับคำขออนุญาต เป็นศูนย์รวมบริการแบบเบ็ดเสร็จที่สามารถรับคำขอ ค่าธรรมเนียม ให้ข้อมูล คำแนะนำเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่าง ๆ ในการขออนุญาตได้อย่างสะดวก รวดเร็ว (มาตรา ๑๔ – ๑๖)

สารสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ		
 คู่มือสำหรับประชาชน (มาตรา 7) โปร่งใส ชัดเจน - หน่วยงานของรัฐจัดทำและเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลที่ชัดเจนในการติดต่อขอรับบริการเกี่ยวกับการอนุญาต - คู่มือฯ จะมีข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน ระยะเวลา เอกสาร ค่าธรรมเนียม - ปิดประกาศ ณ จุดบริการและเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	 การตรวจสอบเอกสาร (มาตรา 8) ไม่เป็นเหตุแห่งการประวิงเวลาในการขอเอกสารหลายครั้ง - เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารให้ถูกต้องครบถ้วน - หากเอกสารไม่ครบต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบทันที และขอเอกสารเพิ่มเติมได้เพียงครั้งเดียว - กรณียื่นเอกสารครบจะได้รับหลักฐานจากเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันการรับคำขอ หากยื่นไม่ครบเจ้าหน้าที่จะบันทึกไว้และกำหนดเวลาที่ต้องยื่นเพิ่ม	 การพิจารณาอนุญาต (มาตรา 10) โปร่งใส ชัดเจน - ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดในคู่มือฯ และแจ้งผลให้ทราบภายใน 7 วัน - หากพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดต้องแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าทุก 7 วัน จนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ
 ชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุ (มาตรา 12) สะดวก รวดเร็ว ดำเนินธุรกิจได้ต่อเนื่อง ใบอนุญาตที่มีกำหนดอายุครบ จะกำหนดให้ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุแทนการยื่นคำขอได้ เมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้วถือว่าได้รับการต่ออายุใบอนุญาตทันที (ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา)	 ทบทวนกฎหมายให้ทันสมัย (มาตรา 6) ลด ละ เลิก กฎหมายที่ไม่จำเป็น ทุก 5 ปี ให้หน่วยงานทบทวนกฎหมายเพื่อยกเลิกการอนุญาตหรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาตหรือเร็วกว่านั้นเมื่อจำเป็น	 ศูนย์รับคำขออนุญาต (มาตรา 14-16) ปรับปรุงรับคำขออนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นศูนย์รวมบริการแบบเบ็ดเสร็จที่สามารถรับคำขอ ค่าธรรมเนียม ให้ข้อมูล คำแนะนำเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่าง ๆ ในการขออนุญาตได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

๑.๓ การขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกที่ผ่านมา

๑) จัดทำและเผยแพร่คู่มือสำหรับประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ศูนย์รวมคู่มือฯ ประชาชน www.info.go.th และปัจจุบันมีคู่มือกลาง จำนวน ๓,๙๙๗ คู่มือฯ

๒) ปรับลดขั้นตอนระยะเวลาในคู่มือฯ ร้อยละ ๓๐ - ๕๐ ได้ลดขั้นตอนระยะเวลา ๖๓ หน่วยงาน ๕๓๒ ใบอนุญาต เวลาลดลงเฉลี่ย ๔๑.๗๑%

๓) การออกเอกสารหลักฐานของทางราชการผ่านระบบดิจิทัล e-document ๕๐ หน่วยงาน ๑๔๘ เอกสาร เช่น ใบเสร็จอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

๔) การแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการให้บริการ e-Service ได้ทบทวนกฎหมายรองรับ e-Service ๒๒ หน่วยงาน ๕๖ ใบอนุญาต

๕) เสนอหลักการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ (มติ ครม. ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕) ๑๒ หลักการสำคัญ

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย

๒.๑ การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเนื่องจากหลายหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามคู่มือประชาชน พบว่าการให้บริการประชาชน ณ จุดบริการประชาชน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จะไม่ใช้ข้าราชการ แต่จะเป็นลูกจ้าง หรือบุคคลภายนอก (Outsource) ซึ่งหน่วยงานจะต้องอบรมบุคคลเหล่านี้ให้เข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานตามคู่มือประชาชนของหน่วยงานนั้นตามที่กำหนดไว้ และกรณีงานหลายชนิดที่กระจายอำนาจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือให้ท้องถิ่นดำเนินการ โดยต้องให้ความรู้ความเข้าใจภายใต้กรอบของกฎหมายกลาง ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ก.พ.ร. ได้ลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นและมีการไกลในการรับเรื่องร้องเรียนเพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติตามกฎหมายได้

๒.๒ ปัญหาจากตัวกฎหมาย เนื่องจากพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ มุ่งเน้นที่การอนุมัติ อนุญาต แต่แท้จริงแล้วหน้าที่ของภาครัฐในการดูแลประชาชนไม่ใช่มีเพียงการอนุมัติ อนุญาต แต่ประชาชนมีการติดต่อขอข้อมูล จึงต้องกำหนดขั้นตอนการให้บริการในการยื่นเอกสารด้วย ดังนั้น จึงได้มีการปรับปรุงหลักการในพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ฉบับแก้ไขให้ครอบคลุม

ไปถึงการให้บริการอื่น ๆ ของภาครัฐ และจะทำให้การติดต่อระหว่างประชาชนและภาครัฐในทุกเรื่อง
ทุกบริการมีมาตรฐานมากขึ้น

๒.๓ ปัจจุบันข้อกำหนดของกฎหมายในการอนุมัติ อนุญาต มีหลายขั้นตอน จึงต้อง
มีการปรับกระบวนการทำงาน (Reprocess) ให้ตอบโจทย์ประชาชนให้สะดวกขึ้น

๒.๔ กรณีเรื่องใดต้องขออนุญาตจากผู้ขออนุญาตมากกว่า ๑ ราย เช่น การประกอบธุรกิจ
ค้าปลีก ธุรกิจสปา เป็นต้น ให้มีระบบการอนุญาตหลัก (Super Licence) โดยมีการรวมศูนย์อำนาจ
ในการอนุญาตตามกฎหมายหลายฉบับ

๓. การปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบในหลักการให้ปรับปรุง
พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และให้รับความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะของ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการ
ตามขั้นตอนกฎหมาย ระเบียบ และ
มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป
โดยมีการแก้ไข ๑๒ หลักการ ดังนี้

๑) ขยายขอบเขตของกฎหมาย
ให้ครอบคลุมงานบริการ

๒) การปรับเปลี่ยนการอนุญาต
เป็นจัดแจ้ง และยกเลิกการพิจารณา
โดยคณะกรรมการ

๓) ระบบอนุญาตหลัก (Super License)

๔) ขยายขอบเขตให้ทุกใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุได้

๕) การทดลองประกอบกิจการชั่วคราว

๖) การยกเลิกใบอนุญาต

๗) การอนุญาตโดยปริยาย

๘) ดำเนินการกรณีใบอนุญาตชั่วคราวเสียหยา โดยไม่ต้องแจ้งความ

๙) จัดให้มีแบบฟอร์มภาษาอังกฤษตามที่ร้องขอ

๑๐) จัดให้มีช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast track)

๑๑) จัดตั้งศูนย์รับคำขอกกลางทางอิเล็กทรอนิกส์

๑๒) ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติปฏิบัติ
ราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

“มุมมองของวุฒิสภาและคณะกรรมการ
ต่อพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ”

พลเอก อภิวัชร์ วัฒนศิริ
ประธานคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา

เรื่องการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นงานที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ประกาศใช้ก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ประกาศใช้แล้วได้มีการตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีแผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติเกิดขึ้น โดยตามแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ มีการปฏิรูปประเทศที่เป็นการเฉพาะในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมีประเด็นและกิจกรรมที่สำคัญประการหนึ่งคือ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารราชการภาครัฐไปสู่ดิจิทัล อันเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและเสนอแนะในการปฏิรูปประเทศที่อยู่ในหน้าที่ของคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา ซึ่งได้ติดตามการดำเนินการมาโดยตลอดระยะเวลา ๔ ปี โดยทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับสำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) และกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนเป็นอย่างมาก โดยมีพื้นที่ครอบคลุม ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ ๗,๒๕๕ ตำบล และ ๗๕,๐๓๒ หมู่บ้าน

ในการติดตามการปฏิรูปด้านการบริหารราชการแผ่นดินและการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการจังหวัด ทางสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำการศึกษาพบว่า มีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ๑๑ ประเด็น โดยประเด็นหนึ่งที่สำคัญ คือการให้แต่ละจังหวัดมีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ โดยให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและศูนย์ดำรงธรรมอำเภอทำหน้าที่ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งในปัจจุบัน ๘๗๘ อำเภอ จะมีศูนย์ดำรงธรรมอำเภอทั่วประเทศทำหน้าที่ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ

ซึ่งคำว่าบริการแบบเบ็ดเสร็จ หมายถึง จังหวัดจะดึงหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ แต่ละหน่วยงานเข้ามา รวมศูนย์บริการแก่ประชาชน ณ จุดเดียวกันที่ศาลากลางจังหวัดหรืออำเภอ ซึ่งได้จัดให้มีการมอบรางวัล เลิศรัฐแก่หน่วยงานที่มีผลงานในการบริการประชาชนซึ่งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จจะเป็นรูปแบบ การบริการระบบดิจิทัลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ซึ่งการขออนุญาตต่าง ๆ ประชาชนสามารถ ติดต่อขอได้ที่จังหวัดและอำเภอ โดยทางสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) ได้พัฒนาระบบขึ้นมา ๒ ระบบ คือ ๑. ระบบพอร์ทัลกลางเพื่อประชาชน (Citizen Portal) ๒. ระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐ เพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal) ซึ่งต่อไปในอนาคตการขออนุญาตต่าง ๆ จะสามารถทำผ่านระบบ (Citizen Portal) ได้ในลักษณะเดียวกันกับแอปพลิเคชันของธนาคารที่สามารถทำธุรกรรมผ่านโทรศัพท์มือถือได้ ซึ่งจะเพิ่มความสะดวกมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับประชาชนที่เป็นผู้ประกอบการที่ต้องการขอใบอนุญาต ต่าง ๆ เพื่อทำธุรกิจสามารถขออนุญาตผ่านทางระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal) ได้เช่นเดียวกัน ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) ได้ทำระบบให้สามารถ ขอใบอนุญาตผ่านระบบได้แล้ว จำนวน ๒๕ ประเภท และ ๙๗ ใบอนุญาต ประชาชนสามารถกรอกข้อมูล ผ่านระบบได้เองโดยสะดวก โดยมี ๓ ขั้นตอน ๑) กรอกข้อมูล ๒) ชำระค่าธรรมเนียมผ่านระบบ ๓) ส่งใบอนุญาตให้ผู้ขอ เมื่อประชาชนสามารถติดต่อราชการผ่านระบบเช่นนี้ได้ ทำให้เกิดประโยชน์ คือ มีความสะดวกรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย

สำหรับการปฏิรูปประเทศได้ผลักดันให้แต่ละจังหวัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จขึ้นประจำแต่ละ จังหวัดและอำเภอ ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ สำนักนายกรัฐมนตรี หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๗ หน่วยงานได้มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการให้บริการอำนวยความสะดวก ประชาชนระดับพื้นที่

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๖ คณะกรรมการการ บริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภาเห็นว่าประชาชน ยังคงมีความเดือดร้อน และไม่สะดวกในการ เดินทางมาติดต่อขอรับ บริการที่ศูนย์บริการ แบบเบ็ดเสร็จที่จังหวัด

จึงเห็นควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนอยู่แล้ว ร่วมทำหน้าที่ให้บริการ แก่ประชาชนดังกล่าวด้วย คือ อยู่ใกล้ อบต. แห่งใดก็สามารถติดต่อขอรับบริการ ณ อบต. แห่งนั้นได้ ทางคณะกรรมการได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มาร่วมหารือทำความเข้าใจถึงการมอบหมายภารกิจในการ ให้บริการประชาชนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทางสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถดำเนินการได้ โดยกระทรวงมหาดไทยได้วางแผนไว้ว่า วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน ๗๖ จังหวัด เทศบาล ๒,๔๖๙ แห่ง อบต. ๕,๓๐๓ แห่ง และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (เมืองพัทยา) จะทำหน้าที่ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ

ให้ประชาชนสามารถมาใช้บริการได้ ซึ่งสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) ได้จัดหลักสูตรอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการให้บริการมาแล้ว ๒ ครั้ง ขณะนี้จึงอยู่ในระหว่างเตรียมการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ โดยในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ จะเปิดให้บริการเฉพาะบางพื้นที่ที่มีความพร้อมก่อน ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ซึ่งต่อไปหากดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วนก็จะเป็นประโยชน์ทำให้ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น

การปฏิรูปกฎหมาย ภายหลังเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว ประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ คือ การลดอำนาจการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเมื่อได้ตรวจสอบกฎหมายต่าง ๆ พบว่ากฎหมายบางฉบับเป็นกฎหมายที่ล้าหลังสมควรจะต้องยกเลิก ยกตัวอย่าง ด้านการท่องเที่ยว

โรงแรมในประเทศส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๐-๘๐ ผิดกฎหมาย มีผู้ประกอบการโรงแรมได้รับความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันทางกระทรวงมหาดไทยได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการออกกฎกระทรวงมาแล้ว ๓ ฉบับ สืบเนื่องมาจากการผลักดันจากการรับฟังความคิดเห็นปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการโรงแรม ซึ่งไม่เฉพาะแต่กระทรวงมหาดไทยเท่านั้น แต่ยังมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุขด้วยที่เกี่ยวข้องในการแก้กฎกระทรวงของตนเอง ซึ่งเพียงแค่แก้ไขกฎกระทรวงอย่างเดียวยังต้องใช้เวลาราว ๒ ปี อย่างไรก็ตาม กฎหมายเก่าที่ล้าสมัยบางฉบับ แต่เป็นกรณีที่มีผู้ประกอบการบางกลุ่มได้ประโยชน์ก็จะมีผลกระทบเป็นประเด็นขึ้นมา หากไม่มีการศึกษาเจาะจงลงไปอย่างละเอียด เช่น พระราชบัญญัติชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕ ที่กำหนดให้ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ น้ำชลประทานได้อัตราค่าบริการเมตรละ ๕๐ สตางค์ เป็นราคาที่ถูกลงเมื่อเทียบกับปัจจุบัน กรณีเช่นนี้จะมีผู้ประกอบการรายใดต้องการแก้ไขหรือไม่

การที่มุ่งเน้นเรื่องรัฐบาลดิจิทัลเนื่องจากทำให้เกิดความคล่องตัวและประชาชนได้รับประโยชน์และปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งจากการติดตามแต่ละกระทรวง ทั้ง ๑๙ กระทรวงได้มีการใช้ระบบ e-document ในระดับกระทรวงทั้งหมดแล้ว ในอนาคตการติดต่อขอรับบริการจากราชการจะมารวมอยู่ในระบบที่ทางสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) ได้จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมด เพียงแต่อาจติดขัดบางประการ เช่น ในบางพื้นที่เทคโนโลยียังไม่มีความพร้อมเชื่อมต่อกันยังไม่ได้ และบางหน่วยงานยังมีการห่วงอำนาจอยู่ ซึ่งเรื่องนี้อาจเชื่อมโยงกับเรื่องการกระจายอำนาจหรือไม่ ในเมื่อมีการให้อำนาจแก่ส่วนท้องถิ่นพิจารณาอนุญาตได้เองโดยตรงดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ เชื่อมั่นว่าหากมีการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องจนถึงจุดที่สมบูรณ์แบบจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินและประชาชนเป็นอย่างยิ่ง สุดท้ายจากการที่คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา ได้เดินทางไปพบส่วนราชการ ๖๐ กว่าจังหวัด และส่วนกลางทั้ง ๑๙ กระทรวง พบว่าสิ่งที่เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ

คือ การปรับเปลี่ยนความคิดหรือทัศนคติ (Mindset) ของข้าราชการ ซึ่งต้องใช้เวลาพอสมควร และประเด็นเรื่อง การขาดการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารไปยังประชาชนให้ได้รับรู้ จึงขอฝากให้แต่ละหน่วยงานราชการให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวด้วย

“มุมมองของภาคเอกชนและผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ
จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ”

นายกิตติ ตั้งจิตภณคัตตา
รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ประเทศไทยมีใบอนุญาตต่าง ๆ อยู่ประมาณ ๓,๐๐๐ กว่าประเภท ซึ่งมีผลจากการวิจัยแสดงว่าประเทศที่เจริญแล้วจะมีใบอนุญาตต่าง ๆ ไม่เกิน ๕๐๐ ประเภท การมีใบอนุญาตเป็นจำนวนมากจะเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพและทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณต่อภาคเอกชนและภาคประชาชน และเป็นช่องทางให้ข้าราชการที่ทุจริตนำมาใช้เป็นช่องทางหาผลประโยชน์จากประชาชนได้ การที่พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้หน่วยงานรัฐจัดทำคู่มือประชาชนเพื่อให้ประชาชนทราบว่ากระบวนการขออนุญาตในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างไร ใช้เอกสารหลักฐานใดบ้าง หน่วยงานรัฐจะใช้เวลาพิจารณานานเพียงใด และหน่วยงานรัฐจะเรียกเอกสารหลักฐานจากผู้ขออนุญาตได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น จึงเป็นการทำให้เกิดความโปร่งใส และทำให้ประชาชนได้ทราบว่าจะต้องใช้สิ่งใดบ้างในการขออนุญาตในเรื่องที่ตนต้องการ และเตรียมตัวให้พร้อม ซึ่งจะช่วยลดช่องทางการทุจริตของข้าราชการและเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบการของภาคเอกชนได้มากพอสมควร แต่หน่วยงานรัฐยังสามารถทำให้ดีขึ้นได้อีกโดยการทำให้กระบวนการขออนุญาตเป็นไป得更เร็วยิ่งขึ้น เช่น การใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และยกเลิกใบอนุญาตในเรื่องที่ไม่จำเป็น เช่น อาจทำให้ลดใบอนุญาตจากประมาณ ๓,๐๐๐ ประเภท ให้เหลือเพียงประมาณ ๑,๐๐๐ ประเภท เป็นต้น ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมา ก.พ.ร. มีความพยายามดำเนินการให้หน่วยงานรัฐอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้ดีมาก แต่ไม่มีอำนาจที่จะสั่งลงโทษหน่วยงานรัฐที่ไม่ยอมปฏิบัติตาม ซึ่งในอดีตหน่วยงานรัฐจะมีคนเก่งเป็นจำนวนมากจึงมีทัศนคติไปในแนวทางที่จะเป็นผู้ชี้แนะและควบคุมกฎระเบียบ แต่ปัจจุบันโลกเปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก องค์กรภาครัฐมีขนาดใหญ่มากขึ้นและปรับตัวได้ช้า ซึ่งแม้แต่ภาคเอกชนเองก็อาจจะปรับตัวไม่ทันการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐจึงต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้ชี้แนะไปสู่การเป็นผู้สนับสนุนและผู้รับฟังว่าภาคเอกชนและภาคประชาชนต้องการอะไรบ้าง

ตั้งแต่พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ บังคับใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบันมีข้อมูลจากหลายส่วนที่พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค เช่น ในหน่วยงานรัฐพบปัญหาว่าไม่สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานเพราะมีกฎระเบียบของทางราชการที่บังคับให้ต้องปฏิบัติตามอยู่

การขาดแคลนบุคลากร เป็นต้น นอกจากนี้ การที่ ก.พ.ร. มีความพยายามที่จะรวมใบอนุญาตในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานเข้าด้วยกันให้เป็นใบอนุญาตใบเดียว (Super License) ก็เป็นการยากเพราะไม่มีกฎหมายให้อำนาจ ก.พ.ร. บังคับหน่วยงานต่าง ๆ ให้ปฏิบัติตาม ดังนั้น จึงควรมีการออกกฎหมายมาบังคับโดยตรง ซึ่งได้ทราบว่า ก.พ.ร. กำลังพยายามผลักดันให้มีพระราชบัญญัติการยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย ซึ่งโดยส่วนตัวเห็นว่าการมีพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ เป็นเสมือนยาแก้ปวดที่แก้ปัญหาก็จริงแต่เป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น ไม่สามารถแก้ไขเรื่องกฎหมายที่ล้าสมัยได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือหรือกฎหมายอื่น ๆ เข้ามาช่วยเพิ่มเติม ซึ่งตนเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติการยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้ทันสมัยเป็นแนวคิดที่ดีมาก ยกตัวอย่างในอดีตที่ผ่านมาการบริหารงานในภาวะฉุกเฉิน เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-19 มีปัญหาด้านกฎหมายที่จะนำมาใช้กับสถานการณ์ดังกล่าว การสั่งจองซื้อยาหรือวัคซีนที่ใช้รักษาโรคมีกฎหมายบังคับว่าจะต้องเป็นยาหรือวัคซีนที่มีมาตรฐาน อย. รับรอง ดังนั้น การจะสั่งจองซื้อยาหรือวัคซีนที่อยู่ในระยะทดลองแต่ยังไม่ได้รับการรับรองจากประเทศผู้ผลิตจึงไม่สามารถทำได้ และการประกาศภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขก็ต้องใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งมีจุดประสงค์ที่ใช้กับเรื่องความมั่นคงมาใช้แทนเพราะไม่มีกฎหมายเฉพาะด้านสำหรับสถานการณ์เช่นนี้

นอกจากนี้ กฎหมายบางฉบับยังมีการกำหนดให้ต้องทำการบางอย่าง หรือห้ามทำการบางอย่างที่เป็นเรื่องไม่จำเป็นและไม่เกิดประโยชน์ซึ่งกลายเป็นการสร้างภาระในการเพิ่มต้นทุนด้านการเงินและด้านเวลาให้ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งต้นทุนดังกล่าวมีผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าคิดเป็นร้อยละ ๑๐-๒๐ ของ GDP ของประเทศไทยในแต่ละปี ดังนั้น จึงควรนำแนวคิดเรื่อง Omnibus Law ของทางยุโรปมาใช้ เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวหากมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่ ๖ ฉบับ แต่การแก้ไข

กฎหมายทั้ง ๖ ฉบับจะต้องใช้เวลานานมากหากมีการเสนอกฎหมายเข้าสู่รัฐสภาทีละฉบับ และการแก้ไขกฎหมายแต่ละฉบับเมื่อแก้ไขเสร็จทั้งหมดแล้วอาจจะมีเนื้อหาบางส่วนไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันได้อีก แต่การใช้แนวคิดเรื่อง Omnibus Law จะทำให้มีการเสนอกฎหมายเพียงฉบับเดียว แต่ในเนื้อหาของกฎหมายที่เสนอนั้นจะกำหนดว่าให้มีการแก้ไข

เรื่องใดในกฎหมายเดิมฉบับใดบ้าง ซึ่งอินโดนีเซียได้มีการนำมาใช้แล้วในปี ๒๕๖๓ เพื่อสร้างงานให้แก่ประชาชน โดยมีการออกกฎหมายเพียงฉบับเดียวแต่มีการกำหนดในเนื้อหาให้มีการแก้ไขกฎหมายด้านต่าง ๆ เช่น สิ่งแวดล้อม แรงงาน ภาษี ฯลฯ ซึ่งเมื่อมีกฎหมายหลักออกมาแล้วจึงมีการไปออกกฎหมายลำดับรองเพิ่มเติมเพื่อให้รองรับกับมาตรการต่าง ๆ ต่อไป สำหรับในส่วนของประเทศไทยนั้นเคยมีการตรากฎหมายลักษณะดังกล่าวอยู่ ๑ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติขายตรงและตลาด

แบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๔ เฉพาะในส่วนของการสันนิษฐานให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษทางอาญาร่วมกับการกระทำความผิดของนิติบุคคล โดยไม่มีการพิสูจน์ให้ปรากฏว่ามีการกระทำหรือเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ ดังนั้น จึงมีการตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐ ขึ้นมาเพื่อแก้ไขกฎหมายอื่นที่มีลักษณะเดียวกันอีกจำนวน ๗๖ ฉบับ ดังนั้น จึงควรนำแนวคิดนี้ไปใช้กับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในด้านอื่น ๆ ด้วย

สำหรับการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ หากกำหนดให้มีบทลงโทษข้าราชการที่ไม่ปฏิบัติตามแนวทางการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนนั้น การเขียนไว้ชัดเจนในกฎหมายก็อาจจะเกิดแรงต่อต้านได้ ซึ่งการใช้ระบบลงโทษด้วยวินัยข้าราชการก็น่าจะเป็นการเพียงพอในส่วนของประเทศไทยนั้นไม่ได้มีปัญหาที่ตัวกฎหมายแต่มีปัญหาที่การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด นอกจากนี้ การเพิ่มโทษในกฎหมายก็ไม่ใช่เรื่องที่ดีเสมอไปเพราะอาจจะกลายเป็นการสร้างช่องทางให้ข้าราชการที่ไม่สุจริตนำไปใช้ในการเรียกรับสินบนได้ ดังนั้น จึงควรเน้นที่การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เข้มงวดจริงจัง พยายามปรับทัศนคติในการทำงานของข้าราชการ และพยายามทำให้เกิดการบูรณาการในกฎหมายต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

รัฐบาลต้องแยกแยะให้ชัดเจนว่าใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้มีวัตถุประสงค์ในด้านใดบ้าง หากมีไว้เพื่อควบคุมตรวจสอบในเรื่องที่สำคัญก็ควรให้มีระบบการขออนุญาตต่อไป แต่หากใบอนุญาตบางประเภทมีไว้เพื่อเก็บภาษีเข้ารัฐเท่านั้น ก็ควรยกเลิกระบบการขออนุญาตเนื่องจากทำให้เสียเวลาและเพิ่มต้นทุนของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แต่ควรกำหนดให้เมื่อครบกำหนดที่ต้องชำระภาษีก็ให้เอกชนไปจ่ายเงินให้แก่หน่วยงานรัฐและประกอบกิจการต่อไปได้ตามปกติ ซึ่งหากภาครัฐเพิ่มภาระให้แก่ภาคเอกชนมากเกินไปก็จะกระทบต่อต้นทุนการผลิต และจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยกับประเทศอื่นตามไปด้วย

ประเทศเกาหลีใต้ในอดีตก็มีสภาพเศรษฐกิจไม่ต่างจากประเทศไทยเท่าใดนัก แต่หลังจากเกิดวิกฤติต้มยำกุ้งในปี ๒๕๔๐ แล้วก็ได้มีการปฏิรูปประเทศในหลายด้าน จนกระทั่งปัจจุบันมีการพัฒนาไปไกลจนเศรษฐกิจเกือบจะนำหน้าประเทศญี่ปุ่นแล้ว โดยมาตรการสำคัญอย่างหนึ่งของเกาหลีใต้คือมีการปฏิรูปกฎหมายโดยใช้วิธี Regulatory Guillotine คือ การยกเลิกกฎหมายจำนวนมากที่ไม่จำเป็นให้เหลือเพียงกฎหมายที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งสำหรับประเทศไทยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ บัญญัติให้การตรากฎหมายใหม่แต่ฉบับจะต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ (Regulatory Impact Assessment : RIA) ต่อประเทศชาติและประชาชน ดังนั้น การปฏิรูปกฎหมายจึงถือเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันของประเทศด้วย แต่สำหรับกฎหมายเก่าที่มีความซ้ำซ้อนกันวิธีแก้ไขอาจมีหลายวิธี หากตั้งคณะทำงานขึ้นมาพิจารณากฎหมายทีละฉบับนั้นกว่าจะแก้ไขได้ทั้งหมดจะต้องใช้เวลานานมาก ดังนั้น วิธีหนึ่ง ที่องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (The Organization for Economic Cooperation and Development : OECD) เสนอไว้และน่าสนใจคือการตั้งคณะกรรมการพิเศษคณะใหญ่ขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมายต่อจากนั้นจึงไปสอบถามหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบกฎหมายฉบับนั้นว่ามีความเห็นและข้อเสนอแนะ

อย่างไร แต่ไม่ใช้การขอความเห็นชอบจากหน่วยงานรัฐเพื่อแก้ไขกฎหมาย แล้วส่งข้อมูลให้คณะทำงาน วิเคราะห์ว่ากฎหมายใดควรยกเลิก โดย ๑) วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนั้น หากล้าสมัย ก็อาจยกเลิกไปทั้งฉบับ ๒) วิเคราะห์วิธีการในกฎหมาย คือ หากวัตถุประสงค์ของกฎหมายยังทันสมัย แต่วิธีการในกฎหมายล้าสมัยก็ปรับปรุงวิธีการให้มีความทันสมัยขึ้น ๓) วิเคราะห์ต้นทุนที่ต้องใช้กับ ประโยชน์ที่ได้รับจากกฎหมายแต่ละฉบับว่ามีความคุ้มค่าหรือไม่ เมื่อทำการวิเคราะห์ทั้งหมด จนได้ข้อสรุปแล้วจึงเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิเศษเพื่อทบทวนอีกครั้งก่อนนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอต่อรัฐสภา และเมื่อเวลาผ่านไปหากคณะกรรมการพิเศษดังกล่าวทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็อาจจัดตั้งให้เป็นหน่วยงานถาวรต่อไปได้ ดังนั้น จึงขอเสนอให้ประเทศไทย ใช้วิธีการ Regulatory Guillotine ในการปฏิรูปกฎหมายและขอให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันผลักดัน ให้ประสบความสำเร็จเพื่อไม่ให้ประเทศไทยต้องเสียโอกาสในการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ

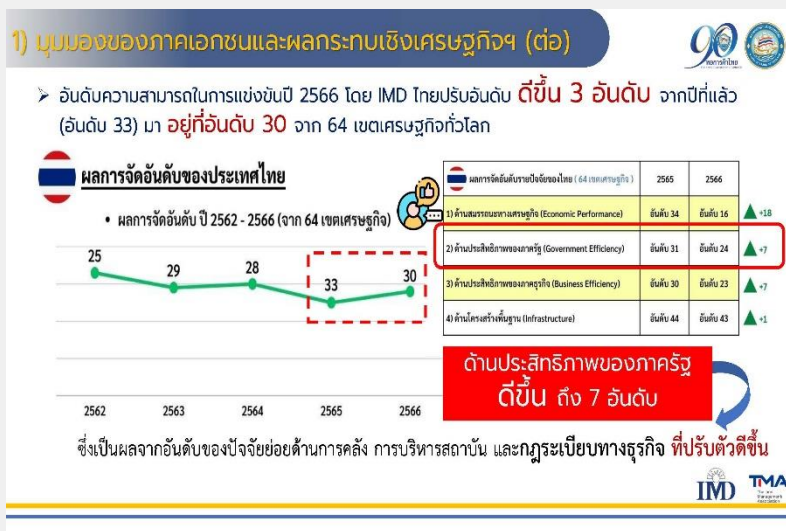
“มุมมองของภาคเอกชนและผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ”

นายสุรงค์ บูลกุล
รองประธานกรรมการหอการค้าไทย

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายที่มองความต้องการของประชาชนเป็นตัวตั้งซึ่งต่างจากกฎหมายอื่นที่มักใช้กฎหมายและระเบียบเป็นตัวตั้งซึ่งจะช่วยเปลี่ยนกระบวนการในการทำงานของภาครัฐ โดยมี ๒ หน่วยงานสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อน คือ สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การมีกฎหมายฉบับนี้สร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนมากขึ้น ทำให้ภาครัฐบริการประชาชนได้เร็วขึ้น มีการยกเลิกการขอสำเนาเอกสาร ติดต่อราชการได้ง่าย สะดวกขึ้น ลดและยกเลิกค่าธรรมเนียม การขออนุญาตที่ไม่จำเป็น ลดต้นทุนให้แก่ประชาชน มีระบบบริการ e-Services, Biz Portal ยื่นคำขอได้ครบวงจรธุรกิจผ่านออนไลน์เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ระหว่างภาครัฐและเอกชน

สำหรับในส่วนของการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มีสมาชิกในทุกจังหวัดทั่วประเทศประมาณ ๑ แสนราย ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ร้อยละ ๙๙ ในมุมมองของภาคเอกชนที่เป็นสมาชิกรายนี้ขอเพียงให้การทำธุรกิจง่ายขึ้น เร็วขึ้น สะดวกขึ้น เพิ่มความสามารถในแข่งขันได้ ก็มีความพึงพอใจแล้ว ซึ่งผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ในปี ๒๕๖๖ จาก ๖๔ เขตเศรษฐกิจทั่วโลก โดยสถาบัน International Institute for Management Development

(IMD) ที่สวิตเซอร์แลนด์ซึ่งจัดทำดัชนีชี้วัดในด้านการแข่งขันของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยมีการปรับอันดับดีขึ้น 3 อันดับ จากปี ๒๕๖๕ ที่อยู่ในอันดับ ๓๓ มาอยู่ที่อันดับ ๓๐ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการปรับปรุงกระบวนการทำงานของภาครัฐ อันเป็นผลจากพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ทำให้การแข่งขันของไทยแข็งแกร่งขึ้น และในส่วน

ผลการจัดอันดับประสิทธิภาพของภาครัฐ จากปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ดีขึ้น ๗ อันดับ โดยด้านการคลังภาครัฐดีขึ้น ๔ อันดับ ด้านกรอบการบริหารภาครัฐและด้านกฎหมายธุรกิจดีขึ้น ๗ อันดับ

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยไม่ใช่เพียงประเทศเดียวที่ต่างชาติดต้องการการลงทุน แต่ยังมีประเทศอื่นที่มีความได้เปรียบประเทศไทย เช่น สิงคโปร์ที่เป็นประเทศเล็กแต่มีการอำนวยความสะดวกต่อการลงทุน อินโดนีเซียมีทรัพยากรมาก เวียดนามมีการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบให้เอื้อต่อการลงทุนและมีสัญญาการค้าระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพมากกว่าไทย เป็นต้น และในอนาคตไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้นซึ่งจะเป็นปัจจัยที่ไม่ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ ในขณะที่เกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีการยกเลิกกฎหมายที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีผลบังคับ (Regulatory Guillotine) ไทยจึงต้องพยายามลดกฎหมายที่ไม่มีประสิทธิภาพมีความซ้ำซ้อนกัน หรือขัดกัน และเพิ่มประสิทธิภาพในการลงทุนให้มากขึ้น ต้องใช้ IT และ AI เข้ามาช่วยให้มากขึ้น ซึ่งในมุมมองภาคเอกชนนั้น Regulatory Guillotine มีความสำคัญมาก การแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ เป็นกลไกสำคัญมากที่จะช่วยลดล็อกกฎหมายที่เป็นอุปสรรค โดยตั้งแต่มีพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา มีการดำเนินการในภาพรวม ครอบคลุม ๗๘๑ กระบวนงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ทำให้สามารถประหยัดต้นทุนภาคธุรกิจและประชาชนได้ไม่น้อยกว่า ๑ แสนล้านบาทต่อปีโดยรัฐไม่ต้องใช้งบประมาณลงทุน โดยมีหน่วยงานรัฐเข้าร่วมโครงการร้อยละ ๒๕ มีการปรับปรุงการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การปรับปรุงกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตก่อสร้าง การกำกับดูแลโทรเวชกรรม (Telemedicine) และการแจ้งที่พักอาศัยของคนต่างด้าว มีการลดต้นทุนโดยยกเลิกการกรอกเอกสารการเข้าเมือง หรือที่เรียกว่าแบบ ตม.๖ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามยังมีหน่วยงานรัฐหลายหน่วยงานที่ไม่สามารถเข้าร่วมการดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวก โดยในมุมมองของภาคเอกชนสามารถสรุปเหตุผลหลักได้ ๓ ประการ คือ ๑) ติดขัดด้วยกฎระเบียบภายในของหน่วยงาน เช่น มีระเบียบกำหนดให้ใช้เอกสารฉบับจริงที่เป็นกระดาษ เป็นต้น ๒) ขาดแคลนงบประมาณในการปรับปรุงระบบให้เป็น IT และ ๓) การปรับปรุงจะเป็นการลดทอนอำนาจของหน่วยงานในการอนุมัติเรื่องต่าง ๆ ซึ่งมีหน่วยงานรัฐหลายหน่วยงานที่ไม่เห็นความสำคัญของการอำนวยความสะดวกให้ประชาชน หรืออาจมองว่าพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ เป็นอุปสรรคในการบริหารงานของหน่วยงาน ดังนั้น จึงควรมีการทำความเข้าใจและพัฒนาระบบการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย

1) มุมมองของภาคเอกชนและผลกระทบเชิงเศรษฐกิจฯ (ต่อ)

Regulatory Guillotine กลไกสำคัญปลดล็อกกฎหมายอุปสรรค

ดำเนินการภาพรวม ครอบคลุม 781 กระบวนงาน คิดเป็น กว่าร้อยละ 70 คาดว่า จะสามารถประหยัดต้นทุนภาคธุรกิจและประชาชนได้ถึงกว่า 1 แสนล้านบาทต่อปี

ข้อเสนอการปรับปรุง	รวมทั้งหมด	ยกเลิก	ปรับปรุง	รวมกัน	คงเดิม	สร้างใหม่
ดำเนินการแล้วเสร็จ (23%)	250	26	54	0	170	0
อยู่ระหว่างดำเนินการ (49%)	531	209	285	16	0	21
ปฏิเสธไม่ดำเนินการ (28%)	311	217	119	2	0	3

➢ เช่น การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การปรับปรุงกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตก่อสร้าง การกำกับดูแลโทรเวชกรรม (Telemedicine) และการแจ้งที่พักอาศัยของคนต่างด้าว เป็นต้น

ที่มา: สำนักงาน ปย.2565

ต่อยอด และ เร่งผลักดัน กระบวนงาน
ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ร้อยละ 49

ในขณะนี้ภาคเอกชนมีการจัดทำดัชนีชี้วัดการทำงานของหน่วยงานภาครัฐที่อำนวยความสะดวกให้แก่ภาคเอกชน โดยในปี ๒๕๖๕ ได้เริ่มมีการจัดทำโครงการมอบรางวัล “สำเภา-นาวาทอง” เพื่อเชิดชูหน่วยงานภาครัฐที่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานของภาคธุรกิจ และเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศได้มากขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ นี้ จะมีการมอบรางวัลให้แก่หน่วยงานรัฐ ๔๐ หน่วยงาน โดยภาคเอกชนได้รับความร่วมมือจาก ก.พ.ร. ในการกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละปี จะมีการปรับเปลี่ยนไปไม่ซ้ำกัน ซึ่งจะเป็นการสะท้อนถึงมุมมองจากภาคเอกชนต่อผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐว่าหน่วยงานใดมีการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ได้แก่

- ๑) ปัจจุบัน มีระบบบริการผ่านออนไลน์หรือดิจิทัล แต่ทางปฏิบัติบางกรณี ยังคงต้องแสดงเอกสารตัวจริงแก่เจ้าหน้าที่ เช่น ใบสั่งงานมัคคุเทศก์ หรือ ใบอนุญาตขับรถ เป็นต้น
- ๒) ระยะเวลาการให้บริการไม่เป็นไปตามคู่มือประชาชน เช่น การขอขยายเขตไฟฟ้า ในกระบวนการขออนุญาตสร้างบ้านจัดสรร เป็นต้น
- ๓) การอนุมัติอนุญาตบางกระบวนการจะต้องดำเนินการโดยส่วนกลางเท่านั้น เช่น การตรวจรับรองผลิตภัณฑ์บางประเภท เช่น ผลิตภัณฑ์นม ต้องเป็น อย. ส่วนกลางเท่านั้นที่ตรวจรับรองได้ เป็นต้น
- ๔) การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐยังไม่ทั่วถึง และแนวปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งแตกต่างกัน
- ๕) อุปสรรคในการใช้บริการ Platform ของภาครัฐ (เช่น Biz Portal) รวมทั้ง การเข้าถึงข้อมูลของประชาชนและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ข้อเสนอแนะ

๑. ระดับนโยบาย

- เร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ฉบับปรับปรุง ให้มีผลใช้บังคับ

๒. ระดับบริหาร

- ติดตามและขับเคลื่อนกระบวนการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ โดยเฉพาะกระบวนการที่ยังค้างค้ำและรอดำเนินการ
- ปรับปรุงกระบวนการภายใต้ Regulatory Guillotine ที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้แล้วเสร็จ
- สนับสนุนกระบวนการให้บริการศูนย์ OSS ในปัจจุบัน โดยเฉพาะศูนย์ OSS ณ จามจุรีสแควร์ และอมตะนคร จ.ชลบุรี ให้มีความสะดวกอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นศูนย์ OSS สำคัญที่ให้บริการ

ด้านกฎหมายคนเข้าเมืองและกฎหมายการลงทุน สอดรับกับหลักการของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

๓. ระดับปฏิบัติการ

- บูรณาการความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมและสะท้อนประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกภาครัฐและบริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง
- พัฒนาระบบ Biz Portal อย่างต่อเนื่อง และ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำการใช้งานหรือแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ประกอบการและประชาชน
- ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ต่อระบบบริการภาครัฐอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วน

ประเด็นข้อสังเกตและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

นางสุวรรณณี สิริเวชชะพันธ์ ผู้ดำเนินรายการ ได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. กระบวนการทบทวนการอนุญาต เช่น การสมัครเป็นสมาชิกผู้ส่งออกและนำเข้าในระดับมาตรฐาน Authorized Economic Operator (AEO) ซึ่งต้องสมัครกับกรมศุลกากรและกำหนดว่าต้องมีการทบทวนสถานะโดยต้องแสดงเอกสารเพื่อตรวจสอบว่า ยังอยู่ในฐานะผู้ส่งออกและผู้นำเข้าที่มีมาตรฐาน AEO หรือไม่ แต่การส่งเอกสารไปให้ตรวจสอบใช้เวลานานมาก จึงควรมีการดำเนินการพิจารณาใบอนุญาตให้รวดเร็วขึ้น

๒. จากสถานการณ์เงินเฟ้อเมื่อปีที่ผ่านมาทำให้ผู้ประกอบการประเภทผู้ผลิตอาหารสัตว์ ขอลើราคาอาหารสัตว์ต่อกรมการค้าภายในแต่ไม่ได้รับการอนุมัติ ซึ่งการไม่ได้รับการอนุมัติดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเดือดร้อนมาก เนื่องจากถูกควบคุมวัตถุดิบต้นทางจนกระทั่งราคาอาหารสัตว์โดยกรมการค้าภายในมีแนวคิดว่าจะต้องการให้ผู้ประกอบการขายอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกรโดยตรงไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง และถ้าไม่ให้ความร่วมมืออาจมีบทลงโทษได้ จึงทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถขึ้นราคาสินค้าได้ ซึ่งอาจมองว่าเป็นเรื่องของผู้ประกอบการส่วนน้อย แต่อย่างน้อยผู้ประกอบการเหล่านี้ควรได้รับความเป็นธรรม

๓. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และฉบับแก้ไขเป็นกฎหมายที่มีวิวัฒนาการที่ดีสำหรับประเทศไทย ในการมีบทลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันในทางกลับกันในด้านผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่ภาครัฐบังคับใช้ซึ่งถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมีโทษปรับ และการขอใบอนุญาตบางประเภทควรมีความยืดหยุ่น ซึ่งใบอนุญาตบางประเภทไม่ใช่ทางวิชาการแต่บางเรื่องเป็นทางวิชาการ เช่น ผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยการขอเอกสารเพียงครั้งเดียวน่าจะเพียงพอแล้ว โดยหน่วยงานภาครัฐอาจหารือร่วมกันกับผู้ประกอบการ

๔. การอำนวยความสะดวกให้กับภาคประชาชนและเอกชน ในการขออนุญาตต่าง ๆ ไม่ใช่การกำกับดูแล โดยเปลี่ยนจาก Regulator เป็น Facilitator เช่น กรณีอาหารสัตว์เป็นสินค้าควบคุมสมาชิกสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ขอยื่นปรับราคาจำหน่ายอาหารสัตว์จากเลขาธิการคณะกรรมการกลางว่าด้วยสินค้าและบริการ (อธิบดีกรมการค้าภายใน) นอกจากไม่ได้รับอนุญาตแล้ว ยังมีข้อความแจ้งถึงความผิดว่าหากจำหน่ายเกินราคาที่กำหนด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการฯ มาตรา ๒๖ วรรคสอง เช่นเดียวกับกรณีที่กรมการค้าภายในมีหนังสือขอความร่วมมือให้สมาชิกสมาคมเข้าร่วมโครงการเชื่อมโยงจำหน่ายอาหารสัตว์โดยตรงให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และมีข้อความเพิ่มเติมว่าหากมีการกระทำใด ๆ ที่จงใจทำให้สินค้าราคาสูงหรือต่ำกว่าสมควรจะเข้าข่ายกักตุน หรือไม่นำสินค้าออกมาจำหน่ายจะมีความผิดตามมาตรา ๒๙ จึงทำให้จากการขอความร่วมมือเป็นลักษณะบังคับซึ่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ควรจะมีส่วนช่วยในเรื่องดังกล่าวด้วย

๕. การขออนุญาตสร้างบ้าน ต่อเติม แก้ไข ดัดแปลง ปรับปรุง ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องขออนุญาตควรทำได้เลย เพียงแต่แจ้งให้ทราบและให้กรุงเทพมหานคร (กทม.) มาตรฐานตรวจสอบภายหลัง กรณีดังกล่าวจึงจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

๖. การขออนุญาตโฆษณา เช่น อาหารและยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ เป็นต้น มีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้นเมื่อมีการสินค้าวางตลาดไปแล้ว แต่โฆษณา On Air ไม่ได้ทำให้ผู้บริโภคไม่ทราบว่า มีสินค้า เนื่องจากกำลังอยู่ระหว่างการต่ออายุการโฆษณา ดังนั้น น่าจะสามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาตได้เลย

นางสาวอณัฏฐา เวชชาชีวะ เลขาธิการ ก.พ.ร. มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ บางประการ ดังนี้

๑. การต่ออายุใบอนุญาต หรือที่ผู้ประกอบการเรียกว่า การทบทวนการอนุญาตนั้น ในพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไขได้เสนอแนวทาง ไว้ ๒ แนวทาง ได้แก่

๑) การชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งใบอนุญาตบางประเภทเมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้วถือว่าต่ออายุใบอนุญาตโดยปริยาย ผู้ประกอบการไม่ต้องยื่นใบอนุญาตใหม่ ขณะนี้มีหลายหน่วยงานดำเนินการได้แล้ว เช่น ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด ใบอนุญาตกิจการประเภทเชื้อเพลิง ใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เป็นต้น ปัจจุบันมีประเภทใบอนุญาตที่ทำได้แล้ว ๓๑ ใบอนุญาต และจะขยายผลเพิ่มอีก ๑๕๔ ใบอนุญาต เช่น การขายเครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์นำเข้าสินค้าเกษตร เป็นต้น

๒) การขยายอายุใบอนุญาต เช่น ใบอนุญาต ๑ – ๓ ปี ปัจจุบันมีการขยายได้ในเบื้องต้นประมาณ ๑๙ ใบอนุญาต เช่น ใบอนุญาตประเภทขายปุ๋ย เมล็ดพันธุ์พืช ควบคุมและนำเข้าอาหารสัตว์ ซึ่งเหล่านี้เป็นมาตรการสำคัญในพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และกรณีผู้ประกอบการต้องขอใบอนุญาตหลายฉบับ เช่น ธุรกิจสปา ขอใบอนุญาต ๑๓ ใบอนุญาต นั้นพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ได้มีระบบอนุญาตหลัก (Super License) เหลือเพียง ๑ ใบอนุญาต จึงทำให้สามารถเปิดร้านสปาได้ เป็นต้น

๒. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ได้ปรับเปลี่ยนการอนุญาตเป็นจดแจ้งและมีการจดแจ้งทาง Online ด้วย ปัจจุบันดำเนินการได้แล้ว ๑๑๑ งานบริการ เช่น การย้ายเข้า- ออกทะเบียนบ้าน การแก้ไขทางทะเบียนรถยนต์ เป็นต้น

๓. บทลงโทษเจ้าหน้าที่ เป็นที่ถกเถียงมากพอสมควรว่าควรมีบทลงโทษเพียงใด ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดบทลงโทษทางวินัยไว้แล้ว จึงไม่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ เนื่องจากมีกระบวนการทางวินัยอยู่แล้ว ถ้าข้าราชการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎหมายฉบับนี้ยังเป็นกฎหมายที่ส่งเสริมด้านความโปร่งใส จึงต้องให้เวลาข้าราชการได้มีเวลาปรับตัวพอสมควรด้วย

คำกล่าวปิดการสัมมนา

นายศุภชัย สมเจริญ
รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง
ในฐานะประธานกรรมการวิชาการของวุฒิสภา

กราบเรียน ท่านประธานวุฒิสภา
เรียน ท่านสมาชิกวุฒิสภา ท่านกรรมการ ท่านวิทยากร
ท่านผู้แทนภาครัฐ ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาชน
และผู้มีเกียรติทุกท่าน

การสัมมนา เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ : อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?” ในวันนี้ได้รับเกียรติจากท่านวิทยากร ท่านสมาชิกวุฒิสภา ท่านกรรมการ ท่านผู้แทนภาครัฐ ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาชน และผู้มีเกียรติทุกท่านที่ได้มาร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหานั้น อันจะนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป

สุดท้ายนี้ ในนามของคณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันพระปกเกล้า ขอขอบคุณท่านศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นอย่างยิ่งที่ให้เกียรติเข้าร่วมในการสัมมนาครั้งนี้

และขอขอบคุณท่านวิทยากรทุกท่านที่ได้มาให้อิทธิพลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งขอขอบคุณท่านสมาชิกวุฒิสภา ท่านกรรมการ ท่านผู้แทนภาครัฐ ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาชน และผู้มีเกียรติทุกท่านที่ให้เกียรติเข้าร่วมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ขอขอบคุณคณะกรรมการเสริมสร้างความรู้ในวงงานนิติบัญญัติ และสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา ที่ได้ดำเนินการจัดโครงการสัมมนาในเรื่องที่มีความสำคัญเช่นนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอปิดการสัมมนา ณ บัดนี้

สวัสดีครับ

ภาคผนวก

โครงการสัมมนา เรื่อง

**“พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘:
อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?”**

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

ห้องสัมมนา B1-1 ชั้น B1 อาคารรัฐสภา และรูปแบบออนไลน์

จัดโดย คณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา

ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

และสถาบันพระปกเกล้า

หลักการและเหตุผล

ตามที่พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกฎหมายกลางที่จะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำร้องและศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการขออนุญาตซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย นั้น

ภายหลังการบังคับใช้กฎหมายผ่านไปเป็นระยะเวลากว่า ๕ ปี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในฐานะหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ โดยพบประเด็นปัญหาสำคัญ เช่น หน่วยงานผู้อนุญาตบางหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน ระยะเวลา หรือเรียกเอกสารเกินกว่าที่กำหนดไว้ในคู่มือประชาชน และขาดการกำหนดโทษของเจ้าหน้าที่กรณีไม่ปฏิบัติตามคู่มือประชาชน เป็นต้น ทั้งนี้ได้เสนอนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการให้ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และให้รับความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอของหน่วยงานไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมาย ระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป

คณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา ซึ่งมีหน้าที่ในการส่งเสริมและจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา ได้เล็งเห็นความสำคัญของการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับดังกล่าว ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย หน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดจัดโครงการสัมมนา เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘: ความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?” เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญให้แก่สมาชิกวุฒิสภา ประกอบการพิจารณาควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและกระบวนการนิติบัญญัติของวุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ องค์การและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ องค์การและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบประเด็นปัญหาจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ องค์การและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้บทรูป ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการดำเนินงาน

การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐๐ คน ประกอบด้วย

๑. สมาชิกวุฒิสภา
๒. สื่อมวลชน
๓. ผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย
 - ๑) ภาครัฐที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ได้แก่ กระทรวง กรม หรือหน่วยงานที่ต้องออกใบอนุญาต
 - ๒) ภาคประชาชน ที่ต้องขอรับใบอนุญาต
 - ๓) ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธุรกิจและสมาคมการท่องเที่ยว องค์การภาคประชาสังคม มูลนิธิ ชมรมผู้ประกอบการ สมาคมคุ้มครองผู้บริโภค และสหภาพนายความ
๔. บุคลากรในวงงานรัฐสภา

วันเวลา

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

สถานที่

ห้องสัมมนา B1-1 ชั้น B1 อาคารรัฐสภา และรูปแบบออนไลน์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันพระปกเกล้า

งบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ บุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานสภา ผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย และประชาชนทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ได้บทสรุป ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กำหนดการสัมมนา เรื่อง

“พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘:
อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?”

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

ห้องสัมมนา B1-1 ชั้น B1 อาคารรัฐสภา และรูปแบบออนไลน์

จัดโดย คณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา

ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

และสถาบันพระปกเกล้า

- ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
- ๐๙.๐๐ – ๐๙.๑๕ น. พิธีเปิดการสัมมนา
- กล่าวรายงาน โดย
นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง
(ในฐานะประธานกรรมการวิชาการของวุฒิสภา)
 - กล่าวเปิดงาน โดย
ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา
- ๐๙.๑๕ – ๑๑.๑๕ น. การอภิปราย “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘: ความสะดวกจริงหรือไม่
ตรงใจประชาชนหรือยัง?”
- โดย นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ เลขาธิการ ก.พ.ร.
พลเอก อภิรัชต์ หมั่นสวัสดิ์
ประธานคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา
นายกิตติ ตั้งจิตรมณีศักดิ์
รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
นายสุรงค์ บูลกุล
รองประธานกรรมการหอการค้าไทย
ดำเนินรายการ โดย นางสาววรรณิ์ สิริเวชชะพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา
- ๑๑.๑๕ – ๑๒.๓๐ น. เปิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- ๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๓๐ – ๑๕.๐๐ น. สรุปผลการสัมมนา
- ๑๕.๐๐ น. ปิดการสัมมนา

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

เอกสารประกอบการสัมมนา

เรื่อง “พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ :
อำนวยความสะดวกจริงหรือไม่ ตรงใจประชาชนหรือยัง?”

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖
ห้องสัมมนา B1 -1 ชั้น B1 อาคารรัฐสภา

ผู้สนใจสามารถเข้าไป Download ไฟล์เอกสารประกอบการสัมมนา ได้ที่ ...

